

Nr 123.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling; given Stockholms slott den 6 mars 1942.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över social-ärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag**angående ändring i vissa delar av lagen den 18 april 1935 (nr 113)
med vissa bestämmelser om arbetsförmedling.**

Härigenom förordnas, att 1 och 2 §§ lagen den 18 april 1935 med vissa bestämmelser om arbetsförmedling ävensom övergångsbestämmelserna till samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

1 §.

Denna lag — — — är tillämplig.

Har mellan utövare av verksamhet för arbetsanskaffning och arbetssökande träffats avtal om anställning av den arbetssökande hos verksamhetens utövare eller av den sistnämnde hos arbetssökanden, skall, där av omständigheterna framgår, att det huvudsakliga syftet med anställningen är förmedling av arbete åt arbetssökanden, sådan förmedling anses såsom arbetsförmedling enligt denna lag.

2 §.

Arbetsförmedling må — — — i förvärvssyfte.

Vill någon — — — hos socialstyrelsen.

Avser verksamheten förmedling av anställning utom riket eller av anställning här i riket åt utlänning som vistas utom riket, må tillstånd beviljas allenast för de fall och på de villkor Konungen efter överenskommelse med främmande stat bestämmer. Vad sålunda stadgats skall dock icke äga tillämpning å förmedling av anställning åt musiker, sceniska artister och därmed jämförliga yrkesutövare med mindre Konungen därom förordnar.

Tillstånd må — — — för sjömän.

Övergångsbestämmelser.

Denna lag — — — januari 1936.

Genom denna — — — fortsatt giltighet.

Den som — — — blivit prövad.

Enskild person eller annan, som vid lagens ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling i förvärvssyfte, må av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till och med den 31 december 1939. Beträffande yrkesgrupper, som Konungen bestämt, äger socialstyrelsen för tiden därefter, dock för högst ett år i sänder och icke längre än till den 1 januari 1950, bevilja förlängning av tillstånd, som nyss sagts, samt jämväl meddela nytt tillstånd att bedriva arbetsförmedling i förvärvssyfte, dock endast för enskild person, som övertagit med vederbörligt tillstånd bedriven verksamhet, i vilken han sedan tiden före lagens ikraftträdande varit anställd. Innan

¹ Senaste lydelse av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna se SFS 1940:784

tillstånd, varom i detta stycke sägs, av socialstyrelsen beviljas, skall åt arbetsgivar- och arbetarorganisationer inom den eller de yrkesgrupper förmedlingen avser beredas tillfälle att yttra sig. Det ankommer på styrelsen att bestämma skälig ersättning för förmedling, varom i detta stycke är fråga. I övrigt skola lagens bestämmelser i tillämpliga delar gälla å densamma.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 6 mars 1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anmäler fråga om *vissa ändringar i lagen med vissa bestämmelser om arbetsförmedling* samt anför:

Inledning.

Internationell konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer.

Å den internationella arbetsorganisationens konferens år 1933 antogs ett förslag till konvention (nr 34) angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer. Enligt denna konvention skola avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer med vinstsyfte vara avskaffade inom tre år från konventionens ikraftträdande för vederbörande medlemsstat [art. 2 mom. 1]. Under denna tid må nya sådana byråer icke upprättas [art. 2 mom. 2 a)]. En redan befintlig avgiftskrävande byrå med vinstsyfte kan emellertid erhålla tillstånd av vederbörande myndighet att under vissa förutsättningar fortsätta sin verksamhet [art. 3]. Härom gäller, bland annat, att byrån skall innehava ett för år meddelat tillstånd, som må förnyas efter vederbörande myndighets gottfinnande under en tidrymd ej överstigande tio år [art. 3 mom. 4 b)] ävensom att byrån icke må skaffa anställning åt arbetare utomlands eller därifrån rekrytera arbetare, med mindre dess tillstånd berättigar därtill och verksamheten bedrives enligt en mellan länderna ifråga träffad överenskommelse [art. 3 mom. 4 d)]. Avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer utan vinstsyfte skola innehava tillstånd av vederbörande myndighet [art. 4 a)] men må icke heller skaffa anställning åt arbetare utomlands eller därifrån rekrytera arbetare under andra förutsättningar än nyss nämnts [art. 4 c)].

Översättning av originaltexten till konventionsförslaget är såsom bilaga (A) fogad till propositionen nr 83 år 1935.

Konventionen som sådan har trätt i kraft den 18 oktober 1936.

Sedan konventionen ratificerats av Sverige den 15 november 1935, har Sveriges ratifikation den 1 januari 1936 registrerats av nationernas förbunds generalsekreterare, varefter konventionen för Sverige trätt i kraft den 1 januari 1937. Förutom Sverige hava hitintills allenast fyra stater, nämligen Chile, Finland, Mexiko och Spanien, ratificerat konventionen.

Gällande lagbestämmelser.

Gällande svensk lagstiftning på förevarande område — *lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling* (ändrad genom lagar den 12 mars 1938, nr 70, den 21 mars 1940, nr 155, samt den 31 augusti 1940, nr 784) — innehåller stadganden, som (med visst undantag beträffande fjärde stycket i övergångsbestämmelserna) stå i nära överensstämmelse med innehållet i nyssnämnda konvention. Lagen äger jämlikt 1 § tillämpning å all slags arbetsförmedling, som bedrivs av annan än offentlig arbetsförmedlingsanstalt eller godkänd sjuksköterskebyrå och som icke sker genom utgivande av skrift, varå tryckfrihetsförordningen är tillämplig. Enligt 2 § må arbetsförmedling icke bedrivs i förvärvssyfte (första stycket). Vill någon eljest bedriva arbetsförmedling, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbares inskrivnings- eller förmedlingsavgift, periodiskt bidrag eller annan ersättning, skall tillstånd sökas hos socialstyrelsen (andra stycket). Avser verksamheten förmedling av anställning utom riket eller av anställning här i riket åt utlänning, som vistas utom riket, må tillstånd beviljas allenast för de fall och på de villkor Konungen efter överenskommelse med främmande stat bestämmer (tredje stycket). Tillstånd må icke beviljas enskild person eller avse arbetsförmedling för sjömän (fjärde stycket).

Avgiftsfri arbetsförmedling däremot må, även om verksamheten utsträcker till utlandet, bedrivs utan särskilt tillstånd.

Enligt lagens övergångsbestämmelser (fjärde stycket) kunde enskild person eller annan, som vid lagens ikraftträdande (den 1 januari 1936) i behörig ordning bedrev arbetsförmedling i förvärvssyfte, av socialstyrelsen erhålla tillstånd att fortsätta verksamheten till och med den 31 december 1939. Beträffande yrkesgrupper, som Kungl. Maj:t bestämt, äger socialstyrelsen för tiden därefter, dock för högst ett år i sänder och icke längre än till den 1 januari 1950, bevilja förlängning av tillstånd, som nyss sagts, samt jämväl meddela nytt tillstånd att bedriva arbetsförmedling i förvärvssyfte, dock endast för enskild person, som övertagit med vederbörligt tillstånd bedriven verksamhet, i vilken han sedan tiden före lagens ikraftträdande varit anställd. Innan tillstånd, varom i fjärde stycket sägs, beviljas av socialstyrelsen, skall tillfälle att yttra sig beredas åt arbetsgivar- och arbetarorganisationer inom den eller de yrkesgrupper förmedlingen avser. Det ankommer på socialstyrelsen att bestämma skäligen ersättning för förmedling, som sålunda må kunna i förvärvssyfte bedrivs efter lagens ikraftträdande. I övrigt skola lagens bestämmelser i tillämpliga delar gälla å densamma; dock skall, såvitt angår förmedling av anställning åt musiker, sceniska artister och därmed jämförliga yrkesutövare, 2 § tredje stycket gälla allenast därest Kungl. Maj:t därom förordnar.

Sistnämnda undantagsbestämmelse infördes genom lagen den 21 mars 1940, nr 155, för att möjliggöra för socialstyrelsen att tills vidare kunna meddela tillstånd till internationell arbetsförmedling beträffande musiker, sceniska artister och därmed jämförliga yrkesutövare, oberoende av att överenskommelser därom mellan Sverige och respektive främmande stat saknas.

Genom *kungörelse* den 10 februari 1939, nr 47, hava bestämts de yrkesgrupper, beträffande vilka socialstyrelsen jämlikt nyss omfördälda övergångsbestämmelser till 1935 års lag äger för tiden efter den 31 december 1939 bevilja förlängning av tillstånd att fortsätta arbetsförmedlingsverksamhet i förvärvssyfte. Nämnda yrkesgrupper utgöras av musiker och sceniska artister samt anställningssökande i husligt arbete, hotell-, pensionat- och restaurangrörelse, sjukvård och jordbruk.

Framställning från socialstyrelsen om lagändringar.

I skrivelse den 15 januari 1942 har *socialstyrelsen* hemställt, att ändringar måtte vidtagas i 1935 års lag *dels* i 1 § beträffande lagens tillämpningsområde och *dels* i 2 § tredje stycket ävensom fjärde stycket av övergångsbestämmelserna i fråga om viss internationell arbetsförmedling utan förvärvssyfte.

Yttranden över socialstyrelsens skrivelse hava, efter remiss, avgivits av delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet, svenska musikerförbundet, folkets parkers centralstyrelse och Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranter. Svenska teaterförbundet, som jämväl erhållit tillfälle att avgiva yttrande, har icke begagnat sig därav.

Jag övergår nu till att behandla de framställda lagändringsförslagen.

Förslagen till lagändringar.

Ändring beträffande lagens tillämpningsområde.

Socialstyrelsens framställning.

Styrelsen framhåller, att ordalydelsen av bestämmelserna i lagens 1 § liksom även i artikeln 1 i konventionen tydde på, att varje i lagen icke särskilt undantaget slag av verksamhet, som syftade till att bereda arbetsanställning, fölle under dess bestämmelser. I rättstillämpningen hade emellertid gjort sig gällande en tendens att från begreppet arbetsförmedling avskilja vissa fall av sådan verksamhet för arbetsanskaffning, som grundades på ett anställningsavtal mellan verksamhetens utövare och den arbetssökande. Detta gällde bland annat den inom musiker- och artistbranschen bedrivna impressarieverksamheten. I de fall, där artisen av impressarion tillförsäkrats viss inkomst, syntes sålunda domstolarna hava varit benägna för att anse, att verksamheten fölle utanför lagens tillämpningsområde. Socialstyrelsen hänvisade härutinnan till ett nyligen meddelat hovrättsutslag¹.

Socialstyrelsen anser, att den angivna lagtillämpningen kan komma att främja en utveckling i icke önskvärd riktning av arbetsförmedlingsverksamheten samt anför härom:

Anställningskontrakt, varigenom en impressario hos sig anställer arbetsökande, hava i regel till uteslutande syfte att bereda den »köpta» arbets-

¹ Svea hovrätts utslag den 7 november 1941 på besvär av tjänstemannen N. M. Möllersten över ett av polisdömstolen i Stockholm meddelat utslag i mål mellan allmän åklagare, å ena, samt Möllersten, å andra sidan.

kraften anställning hos andra arbetsgivare, såsom folkparker, filmbolag, grammofoninspelningsföretag och dylika mot en ersättning, som oftast bestämmes efter helt andra grunder än den ersättning, som artisten erhåller enligt kontraktet med impressarion. Den maktställning, som en dylik impressario med vidsträckta förbindelser med arbetsgivare inom facket besitter, möjliggör för honom att på artistens bekostnad tillskanssa sig en oskäligen ersättning för sin medverkan till arbetsanskaffningen. Det är tydligt, att den angivna tillämpningen skapar möjligheter särskilt för yrkesförmedlare att under anställningsavtalets form dölja en sedvanlig förmedlingsverksamhet och sålunda undandraga denna verksamhet vederbörlig kontroll. Risk föreligger med andra ord för att därigenom kommer att främjas en smygtrafik av mindre tilltalande natur.

Den omständigheten, att utöfvere av här ifrågakarande slag av verksamhet knutit den arbetssökande till sig genom ett anställningskontrakt och därvid påtagit sig viss risk för ekonomisk förlust samtidigt som den arbetssökande erhållit garanti för viss minimiinkomst, finner socialstyrelsen icke utgöra tillräckliga skäl för att verksamheten skall undandragas offentlig kontroll.

Till undvikande av varje missförstånd må erinras om att här endast är fråga om förmedlingsverksamhet, d. v. s. en verksamhet för anskaffande av arbete. Om verksamheten har ett annat huvudsyfte, exempelvis anordnande av föreställningar inom nöjesbranschen, kunna bestämmelserna rörande arbetsförmedling givetvis icke bli tillämpliga därför. Nämnade bestämmelser böra sålunda icke hava avseende å sådan verksamhet, varigenom en s. k. impressario engagerar artister att i egna eller förhyrda lokaler uppträda i företag, som kunna sägas vara hans egna.

Icke heller böra bestämmelserna om arbetsförmedling tillämpas å sådan impressarieverksamhet, där impressarion närmast är att betrakta såsom en hos artisten anställd privatsekreterare. Här äsyftas sådana, i allmänhet hos stjärnartister, anställda personer, vilka åtfölja artisten på hans turnéer. I en del fall erhålla dylika impressarier även uppdrag att skapa arbetstillfällen åt artisten, i det de hava att planlägga turnéerna och att förhandla rörande engagemang med förmedlingsbyråer och företag inom nöjesbranschen. Skulle emellertid impressarion jämväl hava erhållit uppdrag att sluta avtal rörande engagemang, synes verksamheten böra karakteriseras såsom förmedlingsverksamhet och hänföras under bestämmelserna i 1935 års lag.

Vad sålunda anförts borde enligt socialstyrelsens mening uppmärksammas även beträffande andra yrkesgrupper än musiker och sceniska artister. Jämväl inom andra yrkesområden förekomme det, att förmedlare genom att sluta anställningsavtal med de arbetssökande sökte undandraga verksamheten vederbörlig kontroll. Flera dylika fall inom hembiträdesbranschen hade kommit till socialstyrelsens kännedom. Det hade varit fråga om s. k. hemhjälpbyråer, vilka arbetade huvudsakligen i syfte att hos annan arbetsgivare för kortare eller längre tid skaffa anställning åt de hos hemhjälpbyrån anställda. Socialstyrelsen ansåge, att dylika företag icke fyllde något annat behov än sådant, som i allra största utsträckning kunde tillgodoses genom sedvanlig arbetsförmedling. Såväl den offentliga arbetsförmedlingen som vissa föreningar hade nämligen organiserat särskild arbetsförmedling för hemhjälp efter i stort sett samma grunder beträffande tillhandahållandet av arbetskraft som de här ifrågakarande hemhjälpbyråerna.

I själva verket öppnade den i det föregående påtalade lagtillämpningen

en möjlighet att inom snart sagt varje yrke bedriva avgiftskrävande arbetsförmedling i förvärvssyfte utan den kontroll, som 1935 års lag åsyftade.

Styrelsen erinrar slutligen om att all arbetsförmedling i förvärvssyfte skulle upphöra senast den 31 december 1949. Därest förut omförmälda möjlighet att kringgå lagen ännu vid nämnda tidpunkt skulle stå öppen, kunde det förutsättas, att den för närvarande under socialstyrelsens kontroll bedrivna förmedlingsverksamheten i förvärvssyfte skulle komma att fortsätta såsom en under förut angivna former bedriven, helt okontrollerad verksamhet.

Socialstyrelsen förklarar, att den av angivna skäl funnit erforderligt, att jämväl sådan verksamhet för arbetsanskaffning, som grundades på ett mellan verksamhetens utövare och den arbetssökande träffat anställningsavtal, av vad slag detta än vore, hänfördes under bestämmelserna i 1935 års lag. Erforderlig författningsändring syntes kunna ske genom ett tillägg till 1 § i lagen.

Yttrandena.

Socialstyrelsens förslag tillstyrkes i yttrandena, i vilka vitsordas, att ett förtydligande av gällande bestämmelser synes påkallat. *Folkets parkers centralstyrelse* anför i detta sammanhang:

Svårigheter föreligga visserligen vid en gränsdragning för vad som skall falla under arbetsförmedlingslagen, men det är önskvärt, att den med lagen avsedda kontrollen över arbetsförmedling kommer till stånd vid varje tillfälle, då fråga tydligen är om en verksamhet för arbetsanskaffning. Det torde vara nödvändigt, att man på detta område ser mera till saken än till formen. Om så ej sker måste varje form av arbetsförmedling kunna förklädas därhän, att arbetsförmedlaren formellt gives ställningen av arbetsgivare. Det undantag från lagens tillämpning, som arbetsgivarställningen medför, bör reserveras för sådana fall, då den som anskaffar arbetet samtidigt efter vanliga begrepp framstår såsom arbetsgivare. Utöver de i socialstyrelsens skrivelse exemplifierade fallen vilja vi åberopa det, där en person är en verklig ledare för en artisttrupp, en revy eller dylikt. En dylik artisttrupp har ofta ett inarbetat namn och ledaren för truppen, som samtidigt är arbetsgivare åt de medverkande artisterna, har ett omfattande stadigvarande arbete med allt, som sammanhänger med truppens utrustning, sammansättning, uppgörande av turnéer och dylikt. En sådan ledare för en artisttrupp synes oss böra falla utanför lagens bestämmelser. Likaså torde, såsom socialstyrelsen redan påpekat, tvekan icke kunna råda därom, att innehavaren av en teater eller nöjeslokal äger för denna engagera artister utan att falla under arbetsförmedlingslagens bestämmelser och detsamma torde väl gälla, därest en sammanslutning av innehavare av dylika lokaler enhetligt ordnat anställning av bland annat artister för de egna lokalernas behov.

Departements-
chefen.

1935 års lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling avser enligt ordalydelsen av 1 § varje i lagen ej direkt undantagen verksamhet, som syftar till att förmedla arbetsanställning. I rättspraxis synes emellertid en tendens hava gjort sig gällande att icke anse sådan verksamhet för arbetsanskaffning falla under lagen, vilken grundas på ett anställningsavtal mellan den arbetssökande och verksamhetens utövare. Med en sådan lagtolkning skapas, på sätt socialstyrelsen anför, möjlighet att under anställningsavtalets

form dölja sedvanlig förmedlingsverksamhet, vilken därigenom blir undandragen erforderlig kontroll. Ett sådant sakernas tillstånd synes icke böra få fortvara. Till vad socialstyrelsen härutinnan anfört kan jag giva min anslutning. Jag tillstyrker därför, att i ett nytt andra stycke av 1 § upptages föreskrift, att, där mellan utövare av verksamhet för arbetsanskaffning och arbetssökande träffats avtal om anställning av den arbetssökande hos verksamhetens utövare eller av den sistnämnde hos arbetssökanden, men av omständigheterna framgår att det huvudsakliga syftet med anställningen är förmedling av arbete åt arbetssökanden, sådan förmedling skall anses såsom arbetsförmedling enligt 1935 års lag.

Ändring beträffande viss internationell arbetsförmedling utan förvärvssyfte.

Tidigare författningsändringar m. m.

Till en början må erinras om bestämmelsen i 2 § tredje stycket, att, om arbetsförmedling avser anställning utom riket eller anställning här i riket åt utlänning, som vistas utom riket, tillstånd får beviljas allenast för de fall och på de villkor Kungl. Maj:t efter överenskommelse med främmande stat bestämmer.

I anledning av framställning från socialstyrelsen den 7 maj 1937 rörande åtgärder för möjliggörande av internationell förmedling inom musiker- och artistbranschen, gjordes av utrikesdepartementet en undersökning, huruvida dylika överenskommelser kunde träffas. Det visade sig emellertid, att detta icke var möjligt.

Sedan därefter till en början — genom lag den 12 mars 1938, nr 70 — möjlighet till internationell förmedling av nyss angivet slag beretts för de avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, som arbetade i förvärvssyfte, för tiden intill 1939 års utgång, framlades genom proposition nr 71 till 1940 års lagtima riksdag vissa förslag rörande hithörande spörsmål. I första hand föreslogs en hemställan om revision av gällande konvention, avseende ändringar av moment 4 d) i artikeln 3 samt artikeln 4 c). Moment 4 d) i artikeln 3 innefattar, såsom förut nämnts, förbud för förmedlingsbyrå, som arbetar i förvärvssyfte, att förmedla anställning åt arbetare utomlands eller att därifrån rekrytera arbetare, och artikeln 4 c) innefattar samma förbud för avgiftskrävande förmedlingsbyråer utan förvärvssyfte. Riksdagen biföll nämnda förslag. Chefen för socialdepartementet har sedermera på uppdrag av Kungl. Maj:t genom skrivelse den 27 mars 1940 till internationella arbetsbyrån hemställt om revision av konventionen i enlighet med vad nyss anförts.

För att under tiden till dess en revision av konventionen kunde komma till stånd skapa möjlighet till internationell arbetsförmedling inom musiker- och artistbranschen, oberoende av om överenskommelse träffats med främmande stater, föreslogs i propositionen 71/1940 jämväl viss jämkning av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna. Därvid framhölls, att en dylik åtgärd visserligen strede mot den av Sverige ratificerade konventionen men att den likväl kunde anses försvarlig, därest lagändringen förklarades icke skola träda i

tillämpning förrän Kungl. Maj:t vidtagit anstalter för revision av konventionen.

I anslutning härtill erhöi fjärde stycket i övergångsbestämmelserna genom lag den 21 mars 1940 den lydelse, som angivits i referatet av gällande lags bestämmelser. Lagändringen kom emellertid, genom dess anknytning till nämnda stycke i övergångsbestämmelserna, att avse endast förmedling i förvärvssyfte.

Socialstyrelsens framställning.

Styrelsen framhåller, att de skäl, som av styrelsen vid tidigare lagändringar åberopats för en uppmjukning av bestämmelserna rörande internationell förmedling beträffande musiker och sceniska artister, alltjämt ägde giltighet. De gällde i lika hög grad för förmedling utan förvärvssyfte som i förvärvssyfte. Några av de största enskilda sammanslutningar, som bedreve förmedling inom musiker- och artistbranschen, hade även under den senaste tiden anmält för styrelsen, att syftet med deras förmedlingsverksamhet helt skulle äventyras, om de allfort skulle förbliva uteslutna från möjligheten att bedriva internationell förmedling.

Det syntes sålunda erforderligt att företaga en ändring av ifrågavarande bestämmelse. Lagändringen den 21 mars 1940 ansågs försvarlig med hänsyn till att framställning gjorts om revision av motsvarande bestämmelser i konventionen, innan lagändringen trädde i kraft. Av samma skäl måste en motsvarande lagändring, som hade avseende å arbetsförmedling utan förvärvssyfte, anses försvarlig, eftersom framställningen om revision av konventionens bestämmelser jämväl avsåge sistnämnda slag av förmedling.

Syftet att bereda även byråer, som bedreve förmedling utan förvärvssyfte, möjlighet till internationell förmedling syntes lämpligen kunna tillgodoses genom ett tillägg till sista punkten i tredje stycket av 2 § i 1935 års lag. Därvid syntes stadgandet i ämnet i sista punkten av fjärde stycket i övergångsbestämmelserna böra utgå.

Yttrandena.

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet framhåller, att den, med hänsyn till de åtgärder, som från svensk sida vidtagits för att åstadkomma en revision av gällande konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer icke ville motsätta sig socialstyrelsens förslag. Delegationen hade så mycket större anledning att intaga en dylik ståndpunkt som den nu ifrågasatta tilläggsbestämmelsen i sak finge anses nära ansluta sig till tankegången vid den tidigare vidtagna jämkningen, då möjlighet till en bättre anpassning av arbetsförmedlingen efter föreliggande förhållanden avsågs uppnådd.

Folkets parkers centralstyrelse tillstyrker socialstyrelsens förslag. Ett lojalt behov förelåge att kunna engagera utländska artister redan medan dessa befunne sig utom riket. Någon anledning att i detta avseende ställa arbetsförmedling utan förvärvssyfte i sämre ställning än den, som bedreves i förvärvssyfte, syntes icke föreligga.

Sveriges arbetsgivareförening för hotell och restauranter tillstyrker också förslaget.

Genom lag den 21 mars 1940, nr 155, infördes i övergångsbestämmelserna till 1935 års lag ett stadgande, som möjliggjorde för socialstyrelsen att tills vidare meddela tillstånd till internationell arbetsförmedling beträffande musiker, sceniska artister och därmed jämförliga yrkesutövare, oberoende av att överenskommelse mellan Sverige och vederbörande främmande stat icke ingåtts. Detta stadgande stod visserligen i strid med konventionen i ämnet men ansågs kunna genomföras, sedan framställning från svensk sida gjorts om revision av konventionen i ifrågavarande avseende. Genom stadgandets införande i fjärde stycket av övergångsbestämmelserna kom detsamma att gälla allenast beträffande förmedlingsverksamhet i förvärvssyfte. Såsom socialstyrelsen framhållit erfordras emellertid, såvitt angår musiker, sceniska artister och därmed jämförliga yrkesutövare, en uppmjukning av gällande bestämmelser rörande internationell arbetsförmedling i lika hög grad beträffande sådan förmedling, som sker utan förvärvssyfte. Lagändring innefattande sådan uppmjukning synes nu kunna vidtagas, sedan på sätt förut nämnts, framställning gjorts om revision av den bestämmelse i konventionen, som står hindrande i vägen därför. Ändringen synes lämpligen kunna ske i form av ett tillägg till tredje stycket i 2 §. I samband härmed synes motsvarande i fjärde stycket av övergångsbestämmelserna nu förefintliga stadgande böra utgå.

Departements-
chefen.

Med åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition

förelägga riksdagen till antagande upprättat förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bertha Klemedtson.
